

SÄRSKILT YTTRANDE

2020-04-24

Årsredovisning för Tyresö kommun

Kommunfullmäktige sammanträde den 23 april 2020, ärende 6.

Ikväll är det dags att lägga ytterligare ett år till handlingarna, vi ska behandla årsredovisningen för 2019 i Tyresö kommun. Men innan jag går in på årsredovisningen vill jag rikta ett stort tack till all personal i alla verksamheter för deras fantastiska insatser under den pandemi som nu sätter allt på sin yttersta spets. Stort tack från hela mitt hjärta!

Resultatet på sista raden i årets bokslut visar på ett överskott, 99 miljoner kronor, ett överskott med råge som kommunstyrelsens ordförande själv väljer att beskriva det i sin inledning av årsredovisningen. Detta har vidare möjliggjorts genom ett målmedvetet effektiviseringsarbete och skickliga medarbetare. Att vi har skickliga medarbetare i Tyresö kommun kan jag absolut skriva under på, det är våra medarbetare som skapar kvalitet och mervärde för våra innevånare och skattebetalare. Det målinriktade effektiviseringsarbetet som lett fram till ett stort överskott ställer jag mig dock tveksam till. Om man noggrant läser årsredovisningen så kan man konstatera att skattehöjningen har bidragit till den största delen av överskottet. Utöver detta så har den avsatta demografibufferten inte behövts användas utan har tvärtom tillförts pengar då antalet barn i förskola och grundskola inte ökat i antalet jämfört med befolkningsprognosen.

En fråga man ändå måste ställa sig, var skattehöjningen motiverad, lagom avvägd eller kanske rentav för hög? Det är sant att 2018 års resultat var alldeles för dåligt, ingen tvekan om det. Men en gigantisk stor skattehöjning var förmodligen att ta i med facit i handen. "2018 års resultat tyngdes av stora engångskostnader i form av försäljning av vindkraftverk, indragna /förändrade statsbidrag under pågående budgetår bara för att nämna några saker. Upparbetade underskotts skrevs också av vilket innebar att man gick in i 2019 utan "ekonomisk ryggsäck". Låt oss vara transparenta och berätta för våra innevånare hur man vände ett underskott till ett stort överskott. En kommun har rätt att ta ut skatt för att finansiera sina lagstadgade uppgifter men minst lika viktigt är att inte överbeskatta sina innevånare.

Skattehöjningen genomfördes utan en grundlig analys vilket vore en självklarhet ifall man vill hantera skattebetalarnas pengar på ett seriöst sätt. Jag delar inte kommunstyrelsens ordförandes analys om att den justering av skatten som S, L och MP med stöd av V genomförde inför 2019 var nödvändig.

Om vi läser vidare i den politiska inledningen så lyfter kommunstyrelsens ordförande styrets satsningar på våra unga genom att man nu höjt skolpengen vilket inte gjorts på många år. Detta stämmer ju inte, den tidigare Alliansen har i alla år med få undantag höjt skolpengen vilket Liberalerna väl känner till som en del av det tidigare styret, tråkigt med en förvanskad historiebeteckning. Det viktiga måste ju ändå vara resultaten och den senaste statistiken visar på att personaltätheten i våra förskolor försämrats och antalet elever per lärare ökar, hur kan det komma sig?

Arbetsmarknads- och socialnämnden visar för perioden ett underskott på ca 8 miljoner kronor, varav IFO endast visar ett underskott på 9 miljoner kronor, en nettoförbättring vs 2018 med endast 900 000. Det pågår visserligen ett arbete för att komma tillrätta med de höga kostnaderna, men det går alldeles för sakt. Trots att vissa initiativ tagits, har verksamheten fortfarande inte kunnat visa varför Tyresös kostnader inom IFO ligger 20 % högre än vad de borde vara. Det oroar.

När vi dessutom vet att lågkonjunkturen vi var på väg in i har förvandlats till en Corona kris, finns en överhängande risk att 2019 års resultat om ett år kommer att betraktas som "hyfsat". Vi efterlyser skarpa politiska initiativ från styret för att vända skutan.

Nya äldreboenden växer upp runt om i kommunen samtidigt som funktionshindrade kan flytta in i nybyggda servicelägenheter och två nya LSS boenden är snart färdigställda. Alla dessa projekt beslutades och igångsattes under förra mandatperioden och det känns fantastiskt bra att de nu blir verklighet. Allt arbete under föregående mandatperiod visar nu att äldreomsorgen är i balans.

En ytterligare stor händelse som nämns är att man nu beslutat att Björkbackens äldreboende ska utvecklas till ett av Sveriges modernaste äldrecentrum. Vi är helt överens om att våra äldre är värda de absolut bästa på ålderns höst. Men vi är mycket bekymrade över hanteringen av våra äldre som bor på Björkbacken. När tryggheten rycks undan, särskilt för äldre med demensdiagnos, är flera flyttar mycket olyckligt och borde undvikits, man borde ha lyssnat på de anhöriga.

Utöver detta så lyfter kommunstyrelsens ordförande att man under året fattat beslut att genomföra många satsningar för att göra det bättre, enklare och roligare att bo, leva och verka i Tyresö. Det är en mycket märklig analys med tanke på hur låg måluppfyllelsen är för de strategiska målen i kommunplanen. Mest gult och rött förutom när det gäller de få finansiella

mål som lyser grönt trots en rejäl nedgång under 2019. Detta belyser även revisorerna. Solideten sjunker, självfinansieringsgraden för investeringarna sjunker och låneskulden ökar. Summerar man detta så signalerar det att vi i allt högre grad än tidigare skjuter kostnaderna på kommande generationer vilket är mycket illavarslande för framtiden. Vi skuldsätter idag våra barn och barnbarn, det gör oss riktigt oroliga. Nu krävs tuffa politiska prioriteringar, vilka investeringar måste vi göra och vad måste vi prioritera bort.

En stor brist i årsredovisningen är att det saknas information om den bedömda effekten av förändrade principer för redovisning av gatukostnadsersättningar 2020 vilket ska göras enligt de upplysningskrav som följer av Lagen om kommunal redovisning och bokföring, detta är mycket illa för transparensen och öppenheten för våra innevånare. Det hade också kunnat öka förståelsen för den resultatutjämningsreserv som nu införs i årsbokslutet för 2019.

Vi får aldrig glömma bort våra innevånares fulla rätt till insyn i beslutsfattandet, det måste vara transparent och öppet med hur skattebetalarnas pengar används.

Anki Svensson (M)